

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

NB Bij veel vragen kent het correctievoorschrift twee onderdelen: 'een juist antwoord bevat' en 'voorbeeld van een juist antwoord'. Het 'een juist antwoord bevat' is bepalend voor de toekenning van scorepunten. Het 'voorbeeld van een juist antwoord' is volgens de examenmakers het meest voor de hand liggende antwoord. Als er sprake is van een vakinhoudelijk correcte toepassing van de criteria van 'een juist antwoord bevat', moeten aan antwoorden die afwijken van het voorbeeldantwoord scorepunten worden toegekend.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 Slapen in het openbaar

---

1 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een toepassing van het kernconcept cultuur en informatie uit tekst 1 over dutten waaruit een cultuur blijkt 1
- een uitleg dat de acceptatie van dutten tijdens het werk cultureel bepaald is, met plaatsgebonden of relatief als kenmerk van cultuur en informatie uit tekst 1 over Japan en het Westen/de rest van wereld waaruit het gekozen kenmerk blijkt 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Volgens tekst 1 zijn mensen in Japan (onder bepaalde omstandigheden) trots op dutten tijdens vergaderingen op het werk (r. 30). Uit deze opvatting/norm over dutten tijdens vergaderingen blijkt dat mensen als lid van de Japanse samenleving een eigen slaapcultuur hebben 1
- De cultuur van het dutten tijdens het werk is plaatsgebonden. Dutten tijdens vergaderingen wordt in Japan (onder bepaalde omstandigheden) namelijk wel geaccepteerd en in het Westen niet (r. 1-5). Mensen in het Westen vinden dutten tijdens vergaderingen namelijk schandelijk (r. 17-18). Dus is de acceptatie van dutten tijdens vergaderingen op het werk cultureel bepaald 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

2 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een uitleg dat nature-invloeden te herkennen zijn in het dutten van werknemers tijdens vergaderingen in Japan, met een toepassing van het begrip nature en informatie daarover uit tekst 1 1
- een uitleg dat nurture-invloeden te herkennen zijn in het dutten van werknemers tijdens vergaderingen in Japan, met een toepassing van het begrip nurture en daarover informatie uit tekst 1 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In het dutten van werknemers tijdens vergaderingen in Japan zijn nature-invloeden te herkennen in de universele behoefte aan een dutje doen (r. 63-65), oftewel de biologische behoefte aan slaap 1
- In het dutten van werknemers tijdens vergaderingen in Japan zijn nurture-invloeden te herkennen in omgevingsfactoren op het werk, zoals de sociale regels (r. 32) voor werknemers in Japan om te mogen dutten tijdens vergaderingen 1

3 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een verklaring dat Westerse werknemers niet dutten tijdens vergaderingen, met dwang tot zelfdwang, uitgestelde behoeftebevrediging of schuldgevoelens als kenmerk van het civilisatieproces en daarover informatie uit tekst 1.

voorbeeld van een juist antwoord:

Volgens tekst 1 laat slapen tijdens een vergadering in het Westen een verlies van zelfbeheersing zien (r. 20-22). Het civilisatieproces in het Westen heeft ertoe geleid dat onmiddellijke behoeftebevrediging, zoals slapen als je uitgeput bent (r. 27), bedwongen wordt door zelfdwang. Dus dutten werknemers in het Westen niet tijdens vergaderingen.

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	a	
	<ul style="list-style-type: none"> • een uitleg dat inemuri een sociale institutie is in Japan, met toepassing van (een complex van) regels die het gedrag van mensen/hun onderlinge relaties reguleren uit het kernconcept sociale institutie en daarover informatie uit tekst 2 	1
	b	
	<ul style="list-style-type: none"> • een redenering dat inemuri bij de identiteit van Japanners past, met een toepassing van het kernconcept identiteit en daarover informatie uit tekst 2 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	a	
	<ul style="list-style-type: none"> • Inemuri is een sociale institutie in Japan, omdat dit verschijnsel een complex van regels omvat, zoals een betrokken lichaamshouding en lichaamstaal tijdens het dutten (r. 47-52), die relaties met anderen reguleren, zoals direct weer actief kunnen bijdragen aan een vergadering (r. 44-47) 	1
	b	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdens inemuri blijven Japanse werknemers betrokken bij een vergadering. Dit gedrag past bij het beeld dat Japanners volgens tekst 2 uitdragen en anderen voorhouden, namelijk het beeld van een werkbij (r. 6-8). Dus past inemuri bij de identiteit van Japanners 	1
5	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • informatie uit tekst 2 waaruit 'impression management' blijkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een redenering dat werknemers tijdens het dutten 'impression management' inzetten om status te verwerven, met een toepassing van het begrip status en daarover informatie uit tekst 2 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Volgens Steger moeten werknemers in Japan tijdens het dutten hun lichaamshouding, lichaamstaal en kleding zo organiseren dat zij de indruk van betrokkenheid wekken (r. 48-52), waaruit 'impression management' blijkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Met de indruk van betrokkenheid tijdens het dutten verwerven werknemers waardering op grond van een werklustige leefstijl, oftewel status. In tekst 2 staat namelijk dat werknemers in Japan zeer gewaardeerd worden als zij zich inspinnen om erbij te zijn en lange werkdagen maken (r. 53-65) 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat in de beschrijving van Steger van haar onderzoek een kenmerk van het sociaalconstructivisme-paradigma te herkennen is, met een toepassing van het kenmerk 'interpreteren van/definiëren van/betekenisgeven aan de sociale werkelijkheid' of 'bindingen/sociale interacties vormen sociale handelingen/de sociale werkelijkheid' en informatie uit tekst 2 waaruit het gekozen kenmerk blijkt.

voorbeeld van een juist antwoord:

Socioloog Steger beschrijft in tekst 2 dat in Japan slapen in het openbaar als iets anders wordt gezien dan 's nachts slapen of een powernap (r. 14-22). Dat wil zeggen dat socioloog Steger de interpretatie van slapen in Japan heeft onderzocht, waarin de wijze waarop mensen de sociale werkelijkheid definiëren te herkennen is als kenmerk van het sociaalconstructivisme-paradigma.

Opgave 2 EU-campagne tegen euroscepsis

---

7 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een globaliseringsproces dat de autonomie en macht van staten aantast en dat te herkennen is in het Europa volgens De Vries, met informatie uit tekst 3 waaruit het gekozen globaliseringsproces blijkt.

voorbeeld van een juist antwoord:

Problemen die een toenemende mate een grensoverschrijdend karakter krijgen, zoals migratie (r. 8-13).

Opmerking

Geen scorepunt toekennen aan het globaliseringsproces Europese integratie.